

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— november 14.

(Rágalmazó sajtó) A Zeysig ügy nemsokára végtárgyalásra kerül. Nem fog abból semmi kiderülni. Tény, hogy a kit el akartak áztatni, az tisztán kerül ki a szapulóból, hanem az is tény, hogy nevének eme meghurcoltatásáért senki sem kap akkora elégtételt, amennyi méltatlanságot kellett elszenvednie. Furcsa portéka az ólombetű! Nemcsak a szedő tüdejét támadja meg, hanem gyskorta másoknak a becsületét is. Van nekem a sajtó lelkiismeretlen kezelése vonatkozó klasszikus példám is. Egy szép téli estén együtt üldögéltünk a lakásán Krsztics Jánosnál, Nagybecskerek akkori polgármesterével. Csöndesen poharazgattunk a jóféle kemeneci ürméssel, a mikor meghozták a budapesti lapokat. Belerézünk, hát a renfia! ott van mindenikben, öklömnyi címeikkel tarkázott, ciceró-betűklől szedve sz a „szenció”, hogy Krsztics János, Nagybecskerek polgármestere fölment Budapestre, fölvette a város 250.000 forintos kölcsönét, azt elsikkasztotta és megszökött Amerikába . . . Nem hittem a szemeimnek, hiszen a „szökevény” tisztességgel lebonyolította az üzletet, aztán haza sietett és ime, éppen most tölt a poharamba borocskát! Nem tudtuk, nevéssünk-e a hallatlan piszkosságnak, vagy bosszankodjunk fölötte, csak a sajtóról cseréltünk az esethez illő véleményeket. Krsztics sajtópórt indított, vagy egy esztendő múlva meg is torolhatta a nevét ért sérelmet, hanem a sajtó a hasábos rágalmak világos cáfolata után irtak 3-4 száraznyen meglapuló garmond-betűs sort . . . elégtételképen. Jó lenne a felett gondolkodni, mert — a mint Arany János éneklí —

„Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg,
 Ki tudja hol áll meg s kit hogyan talál meg?”

*

(Revolver, kő sat.) A nemzetközi szociálisták Pécssett revolverrel, kövel támadtak Apponyira. Életére törnek. Közéletünk e nemes és önzetlen alakját azonban tisztelik még ellenfelei is, föltéve ha magok is tiszteltetelméltók. Apponyi gróf elígérkezett Debrecenbe is. El fog jönni, mert el is megy oda mindég, a hova hívják „si fractus illabatur orbis.” Nem szükség Apponyi gróffal ugyanegy politikai elvet vallani, városunk harafias érzésű munkásai még elégtételt is ad-

nak Apponyinak a pécsi bántalomért. Bécsre jó rim az, hogy Pécs, Debrecen, neve azonban nem rimlik Ausztria sármiféle részével

Gyilkosság mindenfelé.

— nov. 14.

(+) Tele van a levegő borzalmas gyilkosságok hírével, hol itt, hol ott folyton csak gyilkosságról van szó.

A lapok nagyobb terjedelemben jelennek meg, mert a helyzetet a közönségnek fel kell tártani.

A közönség érdeklődik a gyilkosságok minden mozzanata iránt, de hogy is ne, hisz ez olyan izgató s valóságos csalétek a rosszra, a bűnre.

Tele van a levegő borzalmas hírekkel, a rikkancsok kétségbeesetten kiabálják, hogy **meg van a gyilkos a gyilkost megfogták, nagy szenzáció!** A közönség lepre megy s veszi a felpékelit s agyongarnirozott gyilkosság hírekkel telt lapokat, hisz a mi népünknek ilyen lap kell, mely gyilkosságokat tárgyal, még pedig a legréme-sebbjéből, még ha abból egy szó sem igaz, de legalább izgatja a kedélyét s van mit tárgyalni a familiában.

A gyilkosokat elfogták, a gyilkosok elmenekültek, a gyilkosokat beszállították az ügyészség fogházába: ezeket a lapok a legszivesebben tárgyalják, a lapokban fejezeteket csinálnak, szakaszokra osztják a híreket salangos címekkel, hogy a jóhiszemű közönség előre tudja, mily izgató fűszer az, mit a lap neki, mint pirulát, beadni kíván.

És mindez a rendőrség előnyére szolgál, mely tünán, tétlenül, összedugott kézzel nézi az eseményeket s a közönség pedig a lapok **legpontosabb értesülései szerint** — azt hiszi, hogy a rendőrség a hajsztát folytatja a gyilkosok ellen.

Hogy is ne hinné, nálunk minden utcáson tele torokból ezt kiabálják a gyermekek.

— Bizony ez előtt ez sem volt, — mondják a járókelő nénikék, — hogy az utcán a gyerekek egy krajcáros lap végett ennyit orditozzanak, de ugylát-szik, ez most meg van engedve, mert ezért pizzel fizetnek.

Utoljára is azonban a nép lassan fel fog világosodni, hogy ez a szó szoros értelmében a *nép butítására irányuló* sok hirlapi kacsa, csak mese, melyből egy szó sem igaz, rájön arra, hogy ez egy üzlet, melynek célja a nép hőrére vadászni, a nép garasait kiszípolyozni.

A gyilkosról azonban szó sincs, a gyilkos helyett álgylkosokat, gyanus embereket tartóztatnak le, ezeket fagatják, nyagatják és sanyargatják jó ideig, le is fényképezik őket s a nép a kirakatban jól megbámulja, sőt még a fővárosi lapok is beugranak s a képeket mellékelik.

Igen, a gyilkos jó uton van, ötlet senki sem keresi, nem is találják meg soha, nálunk még ehhez nem értenek. A mi rendőrségünk mai állapotában egy intézmény, melyről jobb hallgatni. Nem érez ott senki lelkiismeretmardosást, de minek is, a rendőrség is csak üzlet, hol mindenki inkább a maga dolgával törődik, jobban mondva, mindenki inkább a maga életét félti.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 14.

Politikai körökben a leghatározottabb cáfolat dacára még mindig tartja magát annak híre, hogy a kormány megbukott. — A kormányhoz közel álló forrásból ellenben a leghatározottabban állítják, hogy ez minden alapot nélkülöz. A kormány ezen értesülés szerint rendithetetlenül áll a helyén és folytatja akcióját a teljes győzelem reményében.

A koalíción nagy figyelemmel kísérik az ó és új disszidensek akcióját. Andrássy Gyula gróf tegnap délben Kossuth Ferencnél járt és megmutatta a szövetekezett ellenzék elnökének azt a munkálatot, melyet délután Nagy Ferencnek adott át. Az új és ó disszidensek között megegyezés még nem jött létre, sőt e pillanatban még nincs is kilátás arra, hogy olyan értelemben sikerüljön, a mint azt Andrássy Gyula gróf óhajtaná.

Andrássy Gyula gróf különben ma délben Töketeresre utazott s csak hétfőn tér vissza Budapestre. Addig tehát minden megállapodás ki van zárva.

Rakovszky István, a képviselőház sl-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szert
 hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatk.
 Eme illaz étvágyat és testhelyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4- kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva!

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

elnöke holnap, Vasvárra kíséri Buzáth Ferenc néppárti képviselőt és öt nagyobb-szabású beszédet mond a helyzetről. — Politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek a beszéd elé, mert tudvalevőleg Rakovszky ortodox híve a 67 es kiegyezésnek és most hogy fejtetőre vannak állítva a dolgok van súlya is az ő fellépésének.

A politikai színtér egyébként ma elég csendes. Minden párt rendithetetlenül halad a maga útján, de még semmerre nem látható a teljes győzelem.

Legközelebb még egy új választás lesz. Semogyi Aladár, a törökszentmiklósi kerület képviselője elkerülendő a kuria döntését, mandátumát leteszi és immár harmadszor új választás alá veti magát.

Hire jár, hogy a szabadelvűpárt intézőbizottsága holnap ülést tart.

*

A „Magyar Estilap” jelenti a következőket:

Ugy volt, hogy a miniszterelnök és az igazságügyminiszter ma reggel már Budapesten lesznek. Tegnap este azonban újabb intézkedések estek meg: Lányi ma reggel elutazott ugyan Bécsből, Fejérváryt azonban a király délelőtt tíz órakor kihallgatáson fogadta, amely déli tízertét órákor még tartott. Utalva arra, hogy a mai kihallgatás váratlanul jött és ez hamarosan szenzációsan döntő fordulatot hozhat a válságban, erre való tekintet nélkül az udvari körökből kiszivárgó információkból bécsi munkatársunk megállapítja, hogy:

a kormány existenciája csakugyan nap-tári terminushoz van kötve;

egyetlen lépéssel nem mehet az erőszak és a törvénytelenések határára beljebb, mint ameddig már most minden eredmény nélkül eljutott;

szó sincs arról, hogy mindaddig, amíg csak valamelyes garanciát a választások eredményére nézve mutathasson, feloszlathassa az országgyűlést.

de ezzel a garanciával is szolgáltnia kell december 19 ig. Mert ha a helyzet a kormányra nézve akkor is olyan, hogy sem jobbra, sem balra lépést nem tehet, akkor a képviselőház elé más programmal sem léphet, hanem elnapoltatják vele az országgyűlést és közvetlen ezután megkezdődnek újból a koalícióval a tárgyalások.

Ezeket jelenti telefonon igen előkelő forrásból bécsi munkatársunk. A kormány-nyel összeköttetésben álló körökből ezt az információt mindenben megerősítik. A kormány tagjai most már nem titkolják, hogy vesztett reménnyel néznek az elé, ami következik. Kristóffy működésének az volt a titkos mozgó terv, hogy az ellenzék ellenzék ellen a föllázított tömegek gyűlöletével dolgozzék a választásokon. Most, hogy a választások eshetősége egyszerre leszálloit a teljes valószínűség színvonaláig, az egész akciónak rá nézve eredménye nincs. A házárjatekosról kiderült, hogy hamisan is járt.

A kormány helyzetének válságossá fordulására nagy befolyással volt Szögyény-Marich László berlini nagykövet jelentése

Eddig az idézett lap híradása, melyet megjegyzés nélkül közlünk.

Budapestről jelentik, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma visszaérkezett Bécsből.

Apponyi Albert felkereste Kossuth Ferencet. A két politikus hosszabb ideig tárgyalt egymással. A vezérlőbizottság összehívásáról volt szó a politikusok között, de döntést nem hoztak.

(A katonai létszám kiegészítése.)

Bécsből jelentik, hogy a Fremdenblatt értesítése szerint a legfelsőbb parancs van terítve véve, amely hivatkozással az 1888: XVIII. t. c. re, a magyar birodalom területén kiegészítendő szükséges létszámállomány biztosítására fog szolgálni. E szerint azokat a nem csekély számú póttartalékos magyar állampolgárokat fogják igénybevenni, kik honvédelmi rendszerünk értelmében sorszámauk

avagy csekélyebb testi fogyatkozásaik miatt rendszer, tényleges szolgálatra nem lettek behívva, különös körülmények esetén azonban az idézett törvény rendelkezései szerint tényleges szolgálattételre behívhatók.

Ezen intézkedés által a harmadik évüket szolgáló katonák kiszabadulnak, a mi csak méltányosnak látszik és szabadságoltatásuk előreláthatólag ez év végéig be lesz fejezve. Ebben a tekintetben korlátozás csak oly mértékben fog történni, a mennyire azt a katonai szolgálat különös körülményei feltétlenül szükségessé teszik. Ugyanezen törvény alapján a harmadik évüket szolgálók egy része átmenetileg visszatartandó a tényleges szolgálatban. A legénységi változásra vonatkozólag legközelebb megjelenő intézkedésekben különös figyelem fog arra fordítatni, hogy kivétel nélkül minden fegyvernemnél, különösen azonban a lovasságnál is a harmadévesek szabadságolhatók legyenek.

(Feloszlott jóléti bizottság.)

Késő éjjel jelenti budapesti tudósítónk, hogy Kristóffy József belügyminiszter ma feloszlatta Pestvármegye jóléti bizottságát. Ugyancsak ma érkezett meg a vármegyéhez a belügyminiszter azon leírata, amely szerint **Fazekas Ágoston főjegyzőt állásától felfüggesztette, mert a főispáni rendelkezéseket megtagadta.**

(A főváros közgyűlése.)

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg ma Budapest székesfőváros törvényhatósága közgyűlést. A passzív rezisztencia föntartása tárgyában ült össze a törvényhatóság.

Határozathozatalra ma nem került sor, mert a szónokok száma mintegy nyolcvan. A közgyűlést holnap folytatják.

Kinos jelenetek folytak le, amikor az elnöklő polgármester a közgyűlést bezárta. A karzatról záptojásokat dobáltak, ami nagy izgalmat keltett.

Neked kellett lenned.

Neked kellett lenned
Akit én kerestem,
Hiszen rajtad kívül
Senkit sem szerettem!

Neked kellett lenned
A virágos fának,
Min az ifju lélek
Ezer álma támad!

Tiszta-fehér lényed
Sorsomba lett fonva,
Hogy megátkozzalak
Aldjalek naponta!

Te gyújtád ki szívem
Szerelmemre, dalra...
Te tetted a hitem,
Üdvöm ravatalra!

Zivuska Andor.

Ut a temetőbe.

Egy zajos reggelig tartó muri után kábultan fáradtan ébredt Vitélyos Kázmér. Késő délutánra járt már az idő, a hideg őszi nap elbujt a budai hegyek mögött, az eső csendesen szivárgott a barátságatlan szürke égboltozatról. Vitélyos félrevonta az ablakredőnyöket, amint a szürke, barátságatlan világ elébe tárult, kedvetlenül mormogta a fogai között.

— Legjobb lenne megint lefeküdni és tovább aludni.

De nem lehetett. Eszébe jutott, hogy mára meghívták Kőváry tanácsosokhoz. Fényes zsúr lesz a tanácsoséknál, maga a rokonság rendezte, hogy megfelelő miliőben mutassák be Vitélyos Kázmért, az ország-szerle ismert geológust Galánthay Vilmának, a dúsgazdag Galánthay Móricnak a bánság egyik legtekintélyesebb földesura leányának. Vitélyos kopaszodó, de még mindig igen érdekes feje felett harmincöt esztendő mult már el, telve kalandokkal és tanulással, tudományos kutatásokkal. Vitélyos azon ritka emberek közé tartozott, akiknek vas szerezete megbirja a viharos kalandos ifjúságot, anélkül, hogy az hatással lenne egyvelejükre, szellemi képességükre. Sok ifju nagy tehetséggel, becsvágygyal s ambícióval indul neki az élet küzdő meinek, aztán utjukba kerülnek a nők, erkölcsösök és kevésbé erkölcsösök, következnek az átdorbézolt vagy izzó pásztorórákkal telt éjszakák, jönnek a családosok, izgalmak és néhány rövid, de eseményekkel teljes esztendő leforgása után oda van tehetség, oda van az erély és a becsvágy. Elpusztították a nők. Vitélyos azonban azon férfiak közé tartozott, akiket a nők nem tudnak egyéni értéküktől egyveleit izmos konstrukciójától megfosztani. Mint aránylag fiatal ember vagyont és hírnevet szerzett a maga erejéből, szakkörökben alapos tudásáért tisztelték s a társaságban kalandos szerelmei tették érdekessé. Rokonai, barátai váltig bizgatták, hogy nősüljön meg, mert akármilyen erős és egészséges is el kell pusztulnia ily viharos életmód és sok munka mellett. Vitélyos harmincnegyedik esztendejéig mosolyogva

hallgatta ez aggodalmaskodásokat. Egyszer aztán valami rossz sültűt, amit a vendégfőben evett, gyomorba jutott. Megutálta a vendéglői kosztot s midőn egy napon barátja újabb házassági ajánlattal jött hozzá. Vitélyos türelmetlenül vágott a szavába:

— Nohát mutassátok be azt a leányt. Ha szép és megfelelő és ha sok pénze van, üsse kő, én elveszem.

A jó barát mohón kapott e kijelentésen, haditerve hamarosan készen volt s úgy rendezte el a dolgot, hogy ma estére találkozzék Vitélyos Kázmér s jóvendőbelijével.

Vitélyos az esti találkozásra gondolt s egy hatalmasat ásitott. Az éjjeli muri még benne volt a tagjaiban s bágyadtak, izetlenek érezte magát.

— Mégis csak üres komédia az élet, mormogta rosszkedvűen.

Aztán kiszólt a gazdasszonyának.

— Milyen nap van ma Lencésné?

Lencésné bedugta nagy, lompos fejét az ajtón.

— Hát azt sem tudja a nagyságos ur. No, nem jó keresztény. Halottak napja van. November elseje.

— Halottak napja, gondolta Vitélyos. Nem éppen szívügyek elintézésére való idő.

Azonban nem volt babonás ember. Gyorsan felöltözött s mikor aztán készen volt s a nagy álló tükörbe nézett, tetszelegve nézett végig magán.

— Nem vagyok még az utolsó legény. Azt a bánsági rózsaszálalt feltűzhetem még. S miután éppen itt volt már az ideje kocsiba vágta magát és a tanácsosokhoz

A debreceni siketnéma intézet két éve.

Értesítő az elmúlt esztendőkről.

— november 14.

Érdekes vaskos füzetet kaptunk ma. A debreceni siketnéma tanintézet értesítőjét, a melyet Gácsér József vezető tanár szakavatottan állított össze.

Az értesítő igen sok érdekes dolgot foglalt magában, amely úgy a siketnéma ügyre, mint a debreceni intézet fennállására és működésére vonatkozik.

A füzet beszámol a hazai és külföldi siketnéma oktatásról is.

Ezelőtt mintegy öt hat évvel, írja az értesítő, amikor még a siketnémák hazai oktatásügyének művelésére és fejlesztésére szolgáló intézmények kevesen valának, az akkori közoktatásügyi kormány fejt, dr. Wassics Gyula minisztert, dr. Náray-Szabó Sándor osztálytanácsost, a kultuszminisztériumbeli gyógypedagógiai ügyosztály vezetőjét és a gyógypedagógiai intézetek országos szaktanácsát élénken foglalkoztatta a gondolat, hogy mikép lehetne az ország ilyenmű kulturális intézeteit szaporítani s ezáltal lehetővé tenni, hogy minél több siketnéma részesülhessen a szakzerű nevelés és tanítás nélkülözhetetlen áldásaiban.

Külföldi példa és hazai viszonyaitk kellő mérlegelése adta meg a gondolat megvalósításához a módot és az eszközöket.

Oktatásügyünknek hátramaradotosságát ugyanis nem pusztán a tanügyi kormány anyagi eszközeinek elégtelensége okozta, hanem inkább ama körülmény, hogy országunk népe nem lévén ismerős a siketnémák tanításának céljával és szükségességével, anyagi támogatásában csak korlátolt mértékben részesítette ilyenmű intézeteinket, újabbaknak létesítésére pedig nem is gondolt. Külföldi példák pedig azt mutatják, hogy pl. a Nyugat országában a nagyszámú emberbaráti intézményeket nem mind, sőt csak kis részletben tartja fenn az államhatalom, azoknak legtöbbje szükségleteinek kielégítését a társadalom jótékony filléreiből nyeri.

Ezután elmondódik benne a debreceni siketnéma intézetnek keletkezése. Igen érdekesen, vonzóan van megírva, hogy ez a fontos emberbaráti intézmény hogy kelet-

kezett. Egy felolvasást tartott itt Gácsér József szaktanár s bemutatta a siketnémák oktatását.

A egyszerű eredmény, a mit a közönség az előadásból látott, — nyomban megteremtette azt a mozgalmat, a melynek sikere bizonyítja, hogy létesült a debreceni siketnéma intézet.

E mozgalomnak egyik lelkes híve Oláh Károly Debrecen minden szépért és nemesért lelkesülő kultur tanácsnoka volt. Az ő és Gácsér József fáradhatatlan buzgósága, továbbá Debrecen népének emberszeretete alapította meg a tanintézetet.

Ime, hogy ez a tanintézet fennáll, — gyönyörű eredmény látszik meg már is. Az északeleti vidékről ide hozzák a szerencsétlen beszélni nem tudó embereket.

Jelenleg a debreceni intézetben Hajdu, Szabolcs, Ung, Bereg, Ugocsa, Máramaros, Szatmár és Szilágy megye siketnémái vannak érdekelve.

Az intézetben két párhuzamos osztály van. Az első oszt. 15. növendéket, az a. o. 13 at. a II. 16 ot, a II. a osztály 11-et, a második b szintén annyit összesen 66 növendéket számlál.

Az intézetnek internátusa van, a hol tizenhét siketnéma kap ingyenes ellátást.

Az értesítő ezután kimutatja az intézet vagyosát. A kimutatás szerint 1905. július 30-án a vagyon 5728 kor. 71 fillér.

NAPI HIREK.

Asszonyok és leányok.

— nov. 14.

A haza sorsa a férfiak kezében van, a férfiak pedig a ti kezetekben.

Érdeklődjétek a haza sorsa iránt!

Igyekeztek megtudni, hogy mi történik ebben az országban, felismerni, hogy hazafiség dolgában mi különbség van az egyes férfiak között és figyeljétek meg szeretteiteket: mit tesz, mit olvas, miként nyilatkozik és milyen emberek a mintaképei.

Olvasgassátok a magyar történelmet és keressétek ki abból különösen azt, hogy kik voltak a kurucok és kik a labancok!

Jegyezzétek meg magatoknak jól, hogy sok férfi van még ebben az országban, kinek a saját érdeke előbb való, mint a hazáé s aki csak akkor érzi a haza veszedelmét, ha a saját kényelmét háborgatják.

Jegyezzétek meg, hogy magyar nőnek nem lehet olyan férfi az ideálja, akiből hiányzik a legszebb férfias erény: a hazaszeretet.

Tartsátok szem előtt, hogy bocsstelen az a férfi, aki honfitársai bánatából emel lépcsőt magának magasabb polcok felé, aki a zavarosban akar halászni s aki nyíltan nem mer színt vallani.

Tudjátok meg, hogy az ilyen férfiak arra sem méltók, hogy egy pillantást vessetek rájuk, nehogy egy földél alatt lakjatok velük.

Jól szemügyre vegyétek tehát, hogy e tekintetben is férfi számba jön e, akit szerelmekre méltattok.

Mert az egri nők hősiességét nem csupán ahhoz hasonló esetekben kell utánognotok. Hősnek kell lennetek a mai körülmények között is, még pedig nem úgy, hogy forró szurokkal sorakoztok a várfalon, hanem úgy, hogy az elienség vizsgálata helyett saját férfaitokat igyekeztek meghódítani az igaz, színterany magyar ügy javára.

Jobb tanítói és papjai nem lehetnek a férfiaknak, mint amilyenek ti vagytok és senkitől sem tanulnak szívesebben, mint tőletek.

Ha a ti lelketekben fellobogott a hazafias láng, felgyújtjátok vele az egész házat: a habozó fiukat és tépelődő apákat.

Ahol ez a láng fel nem lobog a kellő időben, ott az Isten sincs jelen, mert aki a hazáját cserben hagyja, azt cserben hagyja az Isten is.

Asszonyok, leányok, ilyen öntudattal nézzétek azoknak a szemébe, aki kegyeitekbe kíváncskodik!

hajtattott. Rendkívül szívesen fogadták. A jövődbelije már várta az anyja karján. Szép büszke arcu barna leány volt s ahogy hideg nyugalommal tetőtől talpig végig-mustrálta Vitályost a férfi úgy érezte, hogy elpirul.

— Ugy nézett meg, mint egy lovat a vásáron gondolta magában.

Aztán visszazénte a leányt. Tetőtől talpig. Hidegen és büszkén.

Tetszettek egymásnak. Mosolyogva fogtak kezét s néhány peremulva már élénk beszélgetésbe merültek. Vitályos mihamar tisztában volt vele, hogy egy művelt, öntudatos leánnyal van dolga, aki ismeri a maga értékét tudja meanyi hozományt kap s fért akar vásárolni magának. Nem botránkozott meg ezen, hiszen ő is éppen így gondolkodott. Régen tisztában volt már azzal, hogy csak érdekházaságot fog kötni.

Alaposan összeharatókoztak s a leány anyja meghívta Vitályost bántási birtokukra vadászatra.

— Ez lesz a háztűznéző sugta Vitályos fülébe a barátja, aki a fényes pártit összeharatta.

Vitályos helyeslőleg bólintott.

A zsurnak végeszskadt Vitályos az első távozók között volt. A klubba sietett lapokat olvasni. Forró esőket nyomott ajövődbelije fehér kezére s lekísérte a kocsig, ahol megint bucsuztak.

Vitályos gyalog ment a klubba. Az eső állott, ezer és ezer ember tolongott az utcákon. Sok ember koszorút, virágokat, mécseseket szorongatott a kezében: azzal siettek a nyüzsgő élet városából a halottak vá-

rosából a Kerepesi temetőbe.

Gondolat nélkül haladt Vitályos a tömegben keresztül s egyszerre, amint a Kerepesi ut sarkára ért, valaki gyöngéden megveregette a karját.

— Édes Istenem, a Kázmér urfi, a nagyságos ur!

Egy kicsiny egyszerűen öltözött kedves arcú asszonyka volt. Az egyik karján két gyermeket vezetett. A másikon egy hatalmas koszorút tartott.

— Jó estét kedves Fehérné. Hová azzal a nagy koszorúval?

— Ki a temetőbe.

— Hát kie fekszik ott magának?

— Ilonka a szegény, nővérem.

Vitályos hideg szíve feldobbant.

— Hát meghalt?

— Igen. Tavaly ilyenkor temettük. — Mellbeteg volt és elvitte az ősz.

Forró könnyecpet érzett Vitályos a szemén. Ilonka volt az egyetlen leány, akit szeretett. Náluk lakott mint diák, idestova tíz éve annak s a tizenhét éves egyszerű szőke Ilonka iránt szerelmre gyulladt Vitályos. A leány viszont szerette. Viszonyuk volt. Vitályos azonban valami akart lenni. Érezte magában, az alkotás erejét, a törhetetlen energiát, amellyel valamivé lenni lehet; de tudta azt is, hogyha elvinné Fehér Ilonkát, a szegény iparos szülők gyermekét, elválna a nagynak ígérkező jövőjét. S egy napon elköltözött Ilonkától. Azt hitte, a szíve szakad bele a bucsuzásakor — de nem szakadt bele.

Forró érzéseket keltett Vitályosban a

mult, az első tiszta szerelem, Ilonka, a hü, az édes. Meghalt! Be kér.

És Fehérné beszélni kezdett Ilonkáról. Mennyire szerette a Kázmér urat. Három évig nem volt olyan nap, hogy ne sirt volna utána. Jöttek kérők a házhoz, jóra való mestereberek, kishivatalnokok, de egy sem kellett Ilonkának. Talán Kázmérra várt. De Kázmér nem jött és Ilonka meghalt.

Szépen, simán, minden panaszos mellékiz nélkül mondta el mindezeket Fehérné s Vitályost mégis, miatha tükkel szurta volna.

— Tudós vagy? Hires? Gazdag? Valami lettél? Felér az egy leány életével?

Megölted őt! Te vagy az oka halálának.

— Némán pihen a temetőben s te halottak napján a hiúság vásáran keresed életed párját.

— Ilyen gondolatok támadtak a lelkében és észre sem vette, mikor már kint volt a temetőben.

Valahol hátul a szegény emberek helyén, sáros utak mentén domborult az Ilonka sírja. A világi a sír mellé roskadt és zokogott keservesen. És sirt Fehérné is.

— Ó hát mégis szerette? Hát ha szerette, mért nem vette el? . . .

Fél év múlva mégis meg volt a fényes esküvő.

Kőváry László.

Cselédcsalogatás.

— nov. 14.

Az évről-évre szeszélyesebbé és kényesebbé váló cselédek számtalan esetben okozván urnöknek kellemetlen perceket, ma már a legszegényebb zsuroknak is általános témájává vált a cseléd misztériákról való panaszoltság. Így aztán bő alkalma nyílik a hölgyeknek, hogy barátnőik cselédjeiről a legalaposabb tájékozást szerezhessék.

De ennek a tájékozottságnak is megvannak a maga árnyoldalai. Mert nagy ritkán az is megtörténik, hogy némely urnó, a sors különös kegyéből, ügyes szobalányra vagy kitűnő szakácsnőre tett szert s az ilyen kivételes esetekben nagy hirtelenséggel, az irigylésreméltó urnöknek szerencsés helyzetét csakhamar veszélyezteti a jó barátnők versengése, akik közül majdnem mindenik szeretné titokban a nagy becsben álló cselédet magához édesgetni.

Némelyik urnó még azt is megengedi magának, hogy egy egy tapasztalt közvetítőt küldjön barátnője házába, aki aztán magasabb fizetés és egyéb kedvezmények ígéretével igyekszik a feldicséret cselédet elcsalni, aki különben minden tekintetben meglett volna mostani urnójával elégedve.

Ilyen eljárás mellett aztán sok derék háziasszony jut abba a kellemetlen helyzetbe, hogy mikor már teljes mértékben élvezhetné hosszasan fáradozásainak és humánus bánásmódjának gyümölcseit; mikor már az azelőtt egy évvel még járatlan és tudatlan cselédet nagy türelemmel, ezernyi vesződéssel a saját izlése szerint minden szükséges házi teendő pontos elvégzésébe beoktatta és kellőképpen kiképezte: egyszerre csak azon veszi magát észre, hogy hálátlan cselédjét elcsalták tőle s hogy ő tulajdonképpen „jó barátnője” számára nevelt kitűnő szobalányt vagy szakácsnőt.

Meg vagyunk róla győződve, hogy az urnök közül kevesen folyamodnak a cseléd-szerzés eme, korrektnek semmiképpen sem nevezhető módszeréhez, de tekintettel arra a körülményre, hogy a napokban ismét kapunk bájos női kezekből illatos levélkét, amely szintén arról panaszodik, hogy miként igyekeznek jó barátnői — a piacon igen könnyen föllelhető cselédszerző intézet kiképzésével — a nála már huzamos idő óta szolgáló kipróbált hűségű és ügyességű nő cselédet mindennemű csalafintasággal elcsalni!

Kötelességünknek tartottuk evvel a kényes kérdéssel is foglalkozni s egyúttal illő tisztelettel azt is bátrak vagyunk hangoztatni, hogy az olyan hölgyeknek, akik a cselédcsalogatás módszeréhez folyamodnak, nem volna szabad cselédmisztériákról panaszolni, mert midőn a cselédeket hűtlenül elvezetik s azoknak különben is már beteges önértékét és igényeit mindenféle ígéretekkel fokozzák, ezen meggondolatlan eljárásuk által első sorban maguk rontják el még inkább különben sem kifogástalan alkalmazottaikat.

Napról-napra.

— november 14.

Szegény kis Gajzágó!
Ügyét befejezték,
Az egész kis ügyet
Fátyollal fődőzték.

S jött a fődőzésre
Egy kis fölfődőzés...
Ej! mit nem fődöz fel
Még az a csendőrség!

Nem tudta leplezni
Titkát az a cigány?
Leleplezi szépen
A szegény policajt!

— **Történelmi dátumok.** Éppen ötszáz éve, hogy Magyarországon a polgári rend alkotmányos elismerést vívott ki s országgyűlési renddé alakult. — 1405-ben adta ki Zsigmond király azt a kiváltságot, hogy a magyar országgyűlésekre követeket küldhessenek. — A király az országnagyokkal, egyéb városok jogát érintő végzéseket is alkotott s ekkor lett a következő sz. királyoknak u. m. Buda, Kassa, Nagyszombat, Sopron, Pozsony, Eperjes és Szokolca felebbezési fóruma a tárnokmester. — Ez az évben volt tíz éve, hogy az anyakönyvek államosítását törvénybe iktatták.

— **Védekezés a kanyaró ellen.** Nap nap után megemlékeztünk a Debrecenben nagyon is elterjedt kanyarójárványról, amelynek meggátítása érdekében ma végre intézkedés történt, Debrecen város egészségügyi bizottsága ugyanis Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt ülést tartott. Ezen az ülésen Sárvány Gyula dr. főorvos gyászolytán a jelentést Balkányi Ede dr. terjesztette elő. Balkányi jelentésében konstata, hogy a kanyaró a városban nem hogy nem szűnt meg, hanem inkább terjed, úgy hogy jelenleg 110 gyermek fekszik a veszedelmes betegségben. Brukner Jenő dr. a jelentésben foglaltak alapján javaslatot tett a bizottságnak. Mindenekelőtt konstata, hogy a betegség nem aggasztó, mert szerencsére enyhe lefolyású, így tehát csak azt indítványozta, hogy az elemi iskolák I. és II. osztályait zárják be. Az indítvány fölött nagy vita indult meg. A bizottság végül ezt nem találta elég radikális intézkedésnek, ezért, kimondta, hogy az összes elemi iskolákat bezáratja. Az összes iskolák bezárása ma kezdődik és november hó 27-ig tart. A bizottság határozata ellen Kiss Albert és Wolfka Nándor dr. szólaltak fel. Ugy mondták ugyanis, hogy az iskolák bezárása nagy hátránnyal van a gyermekek kiképzésére, mert karácsonyi évnegyed a vége felé jár. Az egészségügyi bizottság mindezek dacára fontosabbnak tartotta az egészségügyi kérdést és az iskolák bezárására vonatkozó határozatát fenntartotta.

— **Esküvő.** November 15-én esküszik örök hűséget Benyáts Emil nagykereskedő Kubay Margi-nak, Kubay Alajos a „Fonciere” biztosító társaság helybeli főnökének és neje Böhm Mária leányának. A polgári esketés 11 órakor megy végbe, az egyházi áldást pedig 12 órakor adja az ifjú párra Materny Lajos esperes a lutheránus templomban.

— **A Csokonai-kör vendégei.** A Csokonai-körnek ünnepi felolvasó ülése — a mint említettük — nemcsak Csokonai, hanem Toldy Ferenc emlékének is lesz szentelve. Az ünnepi ülésre meghívta a kör dr. Toldy Lászlót, a boldogult emlékü Toldy Ferenc fiát és a Toldy család többi tagját Dr. Toldy László, Budapest főlevéltárosa köszönettel fogadta a meghívást és Géresi Kálmánhoz, a Csokonai kör elnökéhez intézett válaszában határozottan megígéri, hogy az ünnepi ülésen a Toldy családnak még egy két tagjával meg fog jelenni. Ugyancsak az ünnepi ülésre jön a Zilahy-féle drámai pályázat első nyertese Homcanai Albert nagyváradi fiatal író, a jutalom átvételére. A Csokonai kör gondoskodni fog a vendégeinek illő fogadtatásáról.

— **Felolvasó ülés.** A Csokonai-kör e hó 17-én Csokonai Vitéz Mihály születése napján délután 5 órakor az Arany-Bika dísztermében ünnepi felolvasó ülést tart. Belépti díj személyenként 1 korona. Deák jegy 20

fillér. A kör tagjai, valamint hozzátartozóik belépti díjat nem fizetnek. Belépti jegy váltható vagy tagul jelentkezhetni Tóth Béla körí pénztáros győgszertárában vagy este a pénztárnál. Műsor: 1. Nvitány. Csokonai dallamokból összeállította Rácz Károly; előadja: Rácz Károly zenekara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai kör elnöke. 3. Az esküvés. Férfikarra átirta: Mácsai Sándor; előadja: a városi dalegyet. 4. Csokonai és Toldy Ferenc. Irodalomtörténelmi tanulmány; írta és felolvassa: dr. Szűcs István, a Csokonai-kör tagja. 5. Csokonai-dalok. Éneklő: Zilahy-féle Singhoffar Vilma urnó; zongorán kíséri: P. Nagy Zoltán zongoraművész. 6. Köszömnéyek. Írta és felolvassa: Jánosi Zoltán, a Csokonai-kör választ. tagja. 7. Jelentés a Zilahy-féle drámai pályázatról. Felolvassa: Kardos Albert, a Csokonai kör titkára. 8. A esküvő kulaeshoz. Férfikarra átirta: Mácsai Sándor; előadja: a városi dalegyet.

— **Tanárok székfoglalója.** Dr. Kun Béla és Dr. Kovács Gábor jogakadémiai és Nagy Vilmos tanítóképzési tanárok székfoglaló értekezését november hó 16-án délelőtt 9 órakor fogják a collégium dísztermében megtartani.

— **Palka András állapota.** A Méliusz téri büntény körházban fekvő áldoztának, Palka András szabómesternek állapota tegnap rosszabbra fordult. A szerencsétlen ember életben maradása orvosi vélemény szerint nagyon válságos. A sebláza egyre veszedelmesebbé kezd fejlődni és ha csak hamarosan javulás nem következik nála, úgy teljesen elveszett a remény, hogy megmenthető legyen.

— **A gyenge tehetségű gyermekek érdekében.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kir. tanfelügyelőknak körlevélben szívükre köti, hogy a győnge elmájúek Budapesti áll. intézete által kiadott népszerű ismeretést: „Közérdékű tudnivalók, a győnge tehetségű gyermekek oktatására szolgáló kisegítő iskolákról” osszák ki a tanterületük képezésében és alkalmas iskolákban. Intézkedésének célja, hogy ily iskolák, a szükség szerint, vidéken is létesüljenek s a népiskolákból eredménytelen tanítás után kizárt, a győngeelmájúek intézetében fel nem vehető s így az elzüllés veszélyének kitétt vagy legjobb esetben a javítóintézetekre utalt gyermekek mentése érdekében, megelőző lépések tétessenek. A miniszter szerint e részben a tanfelügyelőkre fontos feladat vár és reményének ad kifejezést, hogy e téren is mielőbb számbavehető eredményeket leszünk képesek fölmutatni.

— **Sárvány Gyuláné temetése.** Tegnap temették el nagy részvét mellett a váratlanul elhunyt Sárvány Gyulánét. A temetés délután 5 órakor ment végbe. A gyászszertartás a melyen óriási közönség volt jelen a Kossuth utcai gyászházban folyt le. Az elhunyt urnót a gyászolók nagy sokasága kísérte utolsó útjára a Kossuth utcai temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték.

— **Hihetetlen és mégis igaz.** Ez is csak Debrecenben történhetett meg. A Lőránffy utcában egy leánynak egy éjjel az egész kelengyét ellopták, kocsira tették s elvitték. A lakók látták a tetteseket, de nem merték őket bántalmazni, mert ezek lövéssel fenyegetőztek. Szegény leány sirathatja most sok szép holmiját, neki vigaszt s kárpótlást most már csak a jó Isten nyújt. Nálunk lopni szabad, ez már napi rendén lévő dolog.

— **Gajzágó gyilkosa.** A vámospécsi csandörök által elfogott Rostás József nevű

AZ UJDIVATU óra, ékszer, ezüstneműek remekét legnagyobb választékban, olcsóbban mint bárhol az országban, Debrecenben egyedül Löfkovitsnál kapható.

cigány legényt, akit a karcuközi börtény elkövetésével vagyis Gajzágó Elemér meggyilkolásával gyanúsítanak tegnap kihallgatta a vizsgálóbíró. A vallatás egész nap reggeltől estig tartott, de a homályos esetre világosság eddig nem derült. A cigány előadása sok részben teljesen ellentétben áll a karcuközi gyilkosságra vonatkozó nyomozásról szóló jegyzőkönyvben foglaltakkal. Ugyannyira, hogy csaknem kizárt a lehetőség, hogy ő a tettes. A vizsgálatot mindazonáltal folytatják ellene. Lehetséges ugyanis, hogy a magát vádoló cigány egy más hasonló büntetett követett el, vagy pedig felfarangosság rejtezik a dolga mögött és azért eszelte ki a mesét, hogy egyéb gaztettet akar vele elpalástolni. Az sem valószínűtlen azonban, hogy rögeszméjévé vált gyilkosnak kiadni magát.

— **Tyúklopások** Öreg Gyula csapókereti tacitó panaszt tett a csendőrségen, hogy az éjjeli ismeretlen tettesek tőle 5 darab tyúkot elloptak. A csendőrség nyomoz. — Vincze István bihari telepi lakostól még a múlt hó 30-án virradóra 26 darab apró jószágot 40 korona értékben elloptak. A csendőrség nyomában van már a tyúktolvajoknak.

— **Feljelentette a vad feleségét.** Almási Sándor átkos-telep 8 sz. a. lakos panaszt emelt a csendőrségen, hogy Kis Julianna, kivel fél évig vad házasságban lakott, tőle megszökött és több holmit, ruha neműt az ő tudta és beleegyezése nélkül elvitt.

— **Veszedelemes szomszédság.** Szabó András Gerébi-telepi lakos és 3 fia ellen panaszt emelt a csendőrségen Márczinkó András ugyanottani lakos, hogy a gyerekek nagy követeket dobtak a háza tetéjére és 35 db. cserapet összerörtek, öt fejbavágyát, egyszer pedig tüzes szénét dobtak a háztetőre, de idejekorán észrevették. A csendőrség megindította az eljárást.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap a következő haláleseteket jelentettek be: Vitéz Erzsébet ev. ref. 14 éves, Török Julianna r. kath: 4 éves, Kálmán Istvánné ev. ref. 44 éves, Balogh Imre ev. ref. 70 éves, Nagy Róza ev. ref. 3 éves.

x **LETZTER JOSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalu-sz. ház. Állandó fényképfelállítás a műterem kapubejárataánál levő alakban.

x **A választás előtt!** Itt az igazi pillanat választani! Nem politikailag, nem a választási bárcát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk: szerencsét keresünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevesebb veszedelem az a M. kir. szab. Osztály-sorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencse istennője állandóan pazarolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán-utca 16. A XVI. k. sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379 sz. 200.000 koronát, egy negyedre 3566 sz. 80.000 koronát és rövid idővel ezelőtt 400.000 koronás és több 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 koronás stb. nyereményeket. — Mindenkinél megvan a szerencsés órája, de nem sokan tudják kihasználni, de ezek dusan jutalmaztatnak. Sorsjegyek a közel XVII. sorsjátékokra egy egész 12.—, fél 6.—, negyed 3.—, nyolcad 1 és fél korona. Ne habozzon egy percig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek.

Az Arany Bika kávéházában minden este cigányzene.

Ravasz esetek.

Főispánok figyelmébe!

Utmutató a mellény zsebben.

Lapunk egy barátjának sikerült a következő utmutatót a mellényzsebben szerkeszteni s azt a főispánok figyelmébe ajánlja.

Miután az új főispánok nem elég leleményesek, s a vármegyék egymásután mondják ki, hogy nem installálódnak, mert az új méltóságoknak a határozatokkal szemben nincs egyetlen ötletük.

Első tétel.

Ha a vármegye lepecsételte a közgyűlési termet.

Kidolgozás.

A főispán egy szál svéd gyújtóval leolvastja a pecsétet és egyéniségének értékéig összezsugorodván, bebújik a kulcslyukon. Ez bizonyára egyiküknek sem kerül valami nagy erőfeszítésébe.

Második tétel.

Ha az ellenzéki tagok előállják a terembe vezető utat.

Kidolgozás.

A főispán elveszti a fejét, beadja a derekát és lábátlanokodik, miáltal minden testrészét elveszítvén, könnyedén basurranhat a terembe. Esztileg szellemileg jelenik meg, ha ugyan ez nincs nehézsére.

Harmadik tétel.

Ha a főispánt beengedik, de nem teheti le az esküt.

Kidolgozás.

A főispán előre bemondja az esküszöveget egy grammofonba, a melyet az attilija alá rejtve berisz magával és kiharsogtatja az esküt.

Negyedik tétel.

Ha a főispánt az eskü letévése közben megzúptóztatják.

Kidolgozás.

A főispán felnyitja elveinek zsilipjét és így ellenulgozza a terhes illatokat.

Ötödik tétel.

Ha a főispánt távozása után leköpdösik.

Kidolgozás.

A főispán nyugodtan letörli a megtiszteltetés harmatesőpjeit, hazasiet és fehér neműt vált.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szerda, nov. 15.: „Csókpirulák” bohózat. Ujdonság. (B)

Csütörtök, nov. 16.: „Lisistrata” operette. (C)

Péntek, nov. 17.: „Lilla” vigjáték. Ujdonság. Ünnepi előadás. (A)

Szombat, nov. 18.: „Csepürágók” operette. Ujdonság. (B)

* **A csókpirulák mai előadását** is zsufoolt ház nézte végig és nagyszerűen mulatott a sikamlós bohózat pompás jelenetein. A veres színlap kitűnő csalogató rengeteg közönséget, főként pedig hölgyeket vonz, akik még a férfiaknál is jobban mulattak az előadáson. A szereplők egytől egyik ügykezettel játszottak.

* **Csepürágók.** A színházi iroda írja. Ezt a bájos zenéjű darabot Leszkai András a Magyar színház igazgatója, egykori debreceni igazgató Párisban látta kizárólagos jogát megszerezvén magának, maga fordította le. Ezzel kezdte meg az első aradi nyári szezon, a hol a darab olyan óriási sikert aratott, hogy 17 szer került színpadra egymásután s fel kellett venni a téli színház műsorára is. A zenéje klasszikusan finom melódiákból áll, a melyet bizonyára népszerűnek lesznek Debrecenben. A meséje az életből való egy cirkusz-leány és egy katonatiszt szerelmét tárgyalja kacagató pillanatokban. Az igazgatóság nagy fényvel állítja ki a darabot s a jelenetekhez cirkuszi attrakciókat szerződtetett. A főszerepeket: Főhgy Frida, Pozsonyi Lenke, Polgár Sándor, Désvy Alfréd, Ternyi Lajos, Békési Lajos, Kondor Ernő és Arkosi Vilmos játsszák, de azért részt vesz az előadásban az egész operett személyzet.

* **Csókpirulák betiltása.** Zilahy igazgató a mai napfolyamán magán uton értesítést kapott a színházi felügyelőtől, hogy nagyhatású, de sikamlós sláger darabját vegye le a műsorról és bárletben sem az „Erény utjait” sem a Csókpirulákat ne adassa. Ezt az értesítést Zilahy hivatalosan is megkapja. Pénteken Csokonai Vitéz Mihály születésnapja évfordulóján a „Lilla” c. pályanyertes vigjáték kerül színre.

PAVIRATOK.

Az egyetemi zavarok.

Budapest, november 14. Láng Lajos egyetemi rektor ma kijelentette az ifjúság küldöttségének, mely Melha Armand és társai érdekében kegyelmi kérvényt adott be, hogy semmi kifogása a megkegyelmezés ellen.

A norvég király választás.

Krisztiania, nov. 14. Este 10 óráig 358 választókerület szavazati eredménye volt ismeretes. E szerint a királyválasztás mellett 167,431, a királyválasztás ellen 41,226 szavazatot adtak le. A krisztianiai szavazás eredménye 24,027 szavazat a királyválasztás mellett, 5960 szavazat a választás ellen.

Az orosz forradalom.

Pétervár, nov. 14. Csernikovban és Szaratovban újra teljes nyugalom uralkodik. A parasztmozgalmak is megszűntek. Blockban a sztrájk véget ért. A Visztula hajóforgalmát holnap megnyitják. A varsói helyi vasutakon a forgalom szintén holnap indul meg. Marlam tábornokot, a tiffiszi kormányzó segédjét a rend helyreállítására Georgiába küldték ki. Szuchában a nyugalom újra helyreállott. A sorozás akadálytalanul folytat. Kurszkban a legutóbbi zavargások tárgyában és a zsidók házainak és üzleteinek le-

Óra, ékszer, ezüstnemű beszerzésnél a nagy-közönség érdekeit! **Debrecenben egyedül Lőfkovits** tarthatja szem előtt

rombolásában és kirablásában részes személyek kiderítése ügyében vizsgálatot indítottak.

Moszkva, nov. 14. Az itt állomásozó 81. számú gyalogezred legénysége ma a rossz bánásmód miatt fellázadt. A lázadó katonák elpusztították a vásárcsarnokokat és üzleteket. Ujabb távirat jelenti, hogy a katonák a polgársággal véres harcot vívnak.

Japán foglyok elszállítása.

London, nov. 14. A japán kormány a Dominion Line két hajóját bérelte ki, hogy az orosz fogságban lévő japán katonákat hazaszállítsa. A hajók valószínűleg három-négy hét múlva egy német kiotóba mennek, a hol 100 japán tiszt és 2000 ember száll hajóra.

Budapesti gabonatözege.

(Déli ábrlat.)

Budapest, nov. 14.

Buzakinlát kielégítő, vételkedv méréselt. Szilárd iránzat mellett 25,000 métermázsza került forgalomba 5-10 fillérig drágább áron. — Egyébb gabonanevek közül tengeri tartott, rozs szilárd, árpa változatlan; zab emelkedőben. Idő: boros.

Buzsa áprilisra	17.86-38.
Rozs áprilisra	14.46-48.
Zab áprilisra	14.64-66.
Tengeri májusra	14.16-18.
Rapce 1906. augusztusra	25.00-20.

Törvényszék.

§ A széki mandátum. Az általános választás alkalmával a széki választókerületben Révai Mórt választották meg képviselőnek Szemere Miklóssal szemben. Az előbbi 126, az utóbbi 31 szavazatot kapott. A kisebbségben maradt Szemere párt a választást petícióval támadta meg azon a címen, hogy Révai etetés-ítatás és vesztegetés révén jutott a mandátumhoz. A peticionálók kérték a választás érvénytelenítését s annak megállapítását, hogy az érvényes szavazatok általános többségét nem Révai Mór, hanem Szemere Miklós nyerte el. A Kuria a tavasszal tartott alaptárgyaláson elrendelte a vizsgálatot, a melyet a nyáron le is folytattak. Mintegy 800 tanút hallgattak ki. Ma volt ez ügyben a folytatódó tárgyalás a kir. Kuria első választási tanácsában Paiss Andor elnöklése mellett. Előadó: Ádám András kuriai bíró, a kérvényezőket Farkas János dr. ügyvéd képviseli, a megtámadott képviselő védője Edvi Illés Károly dr., választásvédő Hoffer Aladár. Az érdemleges tárgyalás előtt a kérvényezők meghatalmazottja kijelentette, hogy azt a kérelmet, amely szerint Révai helyett a kisebbségben maradt Szemere Miklós nyilváníttassék megválasztott képviselőnek, elejti, s csupán a választás érvénytelenítése iránt előterjesztett kérelmét tartja fenn. Ezután Ádám András előadó bíró belefogott a vizsgálat adatainak ismertetésébe. Az eddig ismertett anyag semmiféle terhelő adatot nem tartalmaz. A tárgyalás néhány napig fog tartani.

§ Kánya helyett fiut lőtt. Ez év tavaszán csaknem végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt a közeli Téglás pusztán. Holusa Henrik odaváló uradalmi erdész Kánya vadászás közben véletlenül meglőtt egy Molnár Mihály nevű béres gyereket. A fiu egy szalmakézal tetejében guggolt és a vadász, aki messziről kányának nézte, rásütötte tegy-

verét. A sikoltozás és jajveszékés, mely a lövést követte azonban hamarosan megértette vele, hogy kánya helyett fiut lőtt. A szerencsétlen gyerekek a bal arcát 24 srét érte és súlyos sérülése hosszú gyógykezelést igényelt, melynek költségeit az erdész viselte, akit gondatlanságból okozott testisértés büntetése miatt vont felelősségre a törvényszék. A tárgyaláson a meglőtt fiu azt állította, hogy a szenvedett lövés begyógyult ugyan, de a bal szemével máig sem lát. Erre nézve több orvosszakértőt hallgattak ki, akiknek véleménye szerint a törvényszék nem látta be igazoltnak az állítás valóságát és így a vádlottat csak 50 korona fő és 10 korona mellék büntetésre ítélte. Az ítéletben a vádlott megnugodott.

§ Megverte a rendőrt. Berugott állapotban éktelen lármával vonult végig a Csapó utcán ez év június havában Vig András napezámos. Utjában botrányos magaviseletével nagy népcsődületet okozta. A zajongó atyafit Rákóczi Gergely 44. számú rendőr csendre intette, de ezzel csak magának szerzett bajt, mert a kápatos ember nekiesett, földhöz vágta és alaposan megtörtölte. Hanem ezért aztán meggyült neki is a baja a törvényszékkel, mely hatóság elleni erőszak büntette miatt tényleg 2 havi fogház és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Szerkesztői-posta.

Gimnázista. A bíráló azért nevezte in timnek a képet, mert azt rendkívül természetcsék, élethűnek, bizalmasnak találta. Ezzel a kifejezéssel különben gyakran találkozhatik a műbírálatban. A természetbe való rendkívül erős elmélyedést jelenti. Ilyenek a bensőséges érzésel, hangulattal teli tájképek, otthonosság benyomását kelző szobaberendezések, a lelket nagy részletességgel rajzoló regények és egyéb irodalmi termékek. Intim — vagy is bizalmas, benső-viszonyban élhet Ön mindkét nem belső embertársaival is.

„Itt élned halnod kell!”

— Regény. —

Írta: Inotay Béla. 51.

VII.

„Isten hozád, örökre, végkép!”

— Így beszél Elza a vőlegényéről?

— Mondtam, hogy vőlegényem neve lése majd a lakodalom után kezdődik. A lakodalomtól pedig jó messze vagyunk még, tette hozzá s hajta.

Milena Budapesten mégis tanulni fog. Az országos színházakadémiába iratkozik. — Ternáknál fog lakni. Hozzá futog ezentúl a szótába hajó akadémián, réki calogat a csattogó madár. Jött pedig egy Gutimentes délután fölkeresi Árpád urfit. Hónapos szoba után néznek. Kettejüknek mulatságosban esik a kórtorgás.

Árpád újságokat mond. Az spát megreformálta. Valódi „reformapa” lett belőle. Munkát vállalt egy keresettebb ügyvédnél. Elea eszének, furtangjának jó hasznát veszi és hoz valamit a konyhára. Most derék öreg

asszonyságnál laknak. Egyetlen leánya van, az végzi a takarítást. Maga Árpád fizeti a lakbért s így nincs oka több harcias jelszótól félni. Igen derék család. Özvegy jegyzőné; van egy kis birtokocskája, meg nyugdíja is.

Árpád mindennap virágot visz haza, a miért az öreg váltig káromkodik.

— Csak hogy a szív édes suttogása mindig elnyomja az adáz apák szidalmát? ugye Árpád ur?

Keresk a hónapos szobát és szerényen folytatják a budapesti szobakeresők ismeretes útját.

Szegény emberek adják a hónapos szobát, kik többnyire egész lakások bérletét akarnák behozni egyetlen hónapos szobából.

Jól kikent-fent asszonyságok negyvenötven forintot kérnek egy kis adóért, aztán szánakozva nézik végig a szegény halandót, a ki nem akarja észrevenni, mi minden boldogság járhat a szobával... pusztán negyvenötven forintért!

A szobát nézik, a szobát nézik! üvöltik az emeleten s a mama öt-hat borzas gyereket igyekszik elrejtetni a lépcsőkön közelgő urak szeme elől.

Öreg asszonyság jelenti kimáshol, hogy a szobát este már nem mutatja, mert fél ajtót nyitni.

„Ez a szoba, ez pedig a kisasszony!” mutatja be a szobát mutató házmester.

Előkelő korzó-táposó uraságot értünk rajta, hogy vasalják az öregek anyával együtt lakott konyhában az elegáns nadrágot.

Későnkelő urak és urfiak, éjjel dolgozó, vagy mulató alakok vagnak mord arccal a háborgatás miatt.

Vállalkozó arcú öregurak, gondos emberek igyeksznek a szobát keresők szíve mélyéből fölismereni az alkalmas féjjelöltet!

Jutnak fogszagmaszagu sötét zugokba, majd olyanokba, a melyekhez két három idegen szobán s a hálószobán keresztül lehet csak bejutni.

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 41. szám (3)

Szerda, november hó 15-én:

Csòkpirulák.

Bobózat 3 felvonásban.

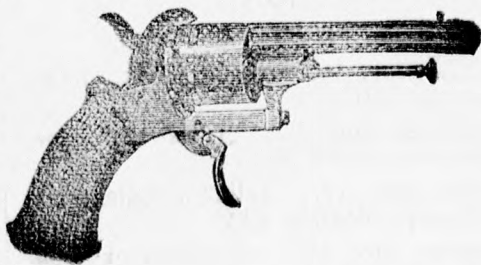
SZEMÉLYEK:

Frontignan	—	—	—	Zilaby Gyula.
Laviette	—	—	—	Békés Gyula.
Brackson	—	—	—	Szakács Ardor.
Lartigou	—	—	—	Deéssy Alfréd.
Maxime Leverdier	—	—	—	Kondor Ernő.
Francois	—	—	—	Szabó Gyula.
Augustie	—	—	—	Sarkadi Vilmos.

Holnap, esütörtökön, november hó 16-án:

Lisistrata.

Operette.

ÖNVÉDELMI célból

legjobb minőségű
forgópisztolyokat és
angol „boseer“-eket

ajánlok legnagyobb választékban és jutányos árak mellett.

TÓTH GYULA

Debrecen, Piac-utca 20-27.

Iroda-áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint közel
30 év óta

V., Fürdő-utca 4. szám alatt
létezett hirdetési irodámat a ház lebontása
folytán **folyó évi november hó 1-én**
BUDAPEST, V., Mérleg-utca 12 sz. alá
helyeztem át. — Kitűnő tisztelettel
Eckstein (Elek) Bernát
hirdetési irodája
BUDAPEST, V., Mérleg-utca 12. sz.
Telefon: 35--24.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!
Oltani permetezni nem kell!
a szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!
Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.
Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymenyiségű sima és gyökeres
Delaware vessző eladás
Cím:

Szigyártó és Takács

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: **Felső-Segesd**
Somogy-m.

A

„Hollandi gyomorcsseppek”

a legkitűnőbb háziszer minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél,
emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Eladó gőzmalom

A debreceni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel a benne található összes felszerelésekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett eladja. Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyerhető alulírott igazgatósnál.

Debreceni Első Takarékpénztár Igazgatósága.

AKI Gyönyörűséget AKAR

szeretni magának, az nézze meg

ROSE DEZSŐ

fényes

ékszer-üzletét

a Hungária kávéház mellett

A legremekesebb,
legragyogóbb,
legizléesesebb,
ékszereket

ott szolid áron lehet megszerezni.

